

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.168/2026/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Pál Szántó Ágnes ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a Márton & Társa Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Nemes Dénes ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen jognyilatkozat pótlása iránt indult perében a Miskolci Törvényszék 25.P.21.011/2025/14. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt benyújtott és Pf.3. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes javára 15 (tizenöt) napon belül az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 44 450 (negyvennégyezer-négyszázötven) forint másodfokú költséget; valamint a Magyar Államnak – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára, legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül – 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] 2025. július 1. napján a felperes képviselőjében eljáró felperesi képviselő az életkorhoz kötötten kötelező védőoltások alóli mentesítés iránti kérelmet terjesztett elő a ... Vármegyei Kormányhivatal ... Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya előtt, hivatkozva a felperes súlyos kórelőzményeire és az oltásokkal összefüggésbe hozható feltételezett mellékhatásokra.

[2] A felperes házi gyermekorvosa, az alperes a 2025. július 11. napján kelt, a felperesi képviselő felhívására adott válaszként jelezte, hogy nem jelentettek be orvosi mellékhatást és ennyi idő távlatában sokkal nehezebb bármiféle összefüggést találni az oltások és a feltételezett mellékhatások között. Az oltási ellenjavallatok közül nem áll fenn egy sem, így a kérelemnek az oltások elhalasztására, illetve a további oltások alóli mentesítésre vonatkozó része nem teljesíthető.

[3] A ... Vármegyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala a 2025. augusztus 11. napján kelt végzésével az életkorhoz kötötten kötelező védőoltás alóli mentesítési kérelem ügyében az eljárást felfüggesztette a jelen perben meghozott jogerős határozat kézhezvételéig.

[4] A felperes a keresetében kérte elsődlegesen annak a megállapítását, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltóságához, élethez, testi épségéhez és egészségéhez való jogát azzal, hogy nem adott ki megfelelő tartalmú szakvéleményt a felperes részére a mentesítési eljáráshoz, eltiltani az alperest a további jogsértéstől és kötelezni az alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:51. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a mentesítéshez szükséges tartalmú szakvélemény kiadására; másodlagosan annak a megállapítását, hogy az alperes mulasztásával megsértette a felperes testi épségéhez és egészségéhez való jogát, eltiltani az alperest a további jogsértéstől, valamint a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján kötelezni, hogy jelentse a népegészségügyi

hatóság felé a felperes esetében a keresetlevélben felsorolt feltételezett oltás mellékhatásokat; harmadlagosan hogy a bíróság pótolja a Ptk. 1:5. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes által joggal való visszaéléssel kiadni megtagadott mentesítéshez szükséges szakvéleményt.

[5] Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Hivatkozott arra, hogy a mentesítési eljárás lefolytatásához szükséges orvosi szakvélemény nem jognyilatkozat; az alperes nem kötelezhető a felperes által kért tartalommal megfogalmazott nyilatkozat megtételére, a felperes ugyanis nem adhat instrukciókat a szakvélemény tartalmára, megszővegezésére. Nem volt köteles oltás alóli mentesítéshez szükséges szakvélemény kiadására, így annak elmulasztása nem sérthette a felperes személyiségi jogait.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 168 000 forint + áfa perköltséget és az államnak 31 500 forint eljárási illetéket.

[7] Az ítélet indokolása a Ptk. 2: 42. §-ának (1) és (2) bekezdése, 2:43. §-ának a) pontja, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 57. §-ának (2) bekezdése, 58. §-ának (3a) bekezdése és az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gyógyszer tv.) 18. §-ának (2) bekezdése felhívásával kifejtette: a jogszabályi rendelkezések nem teszik az alperes kötelezettségévé a mentesítés indokoltságát alátámasztó szakvélemény kiadását, illetve a feltételezett gyógyszer mellékhatást abban az esetben köteles jelenteni, amennyiben azt észleli vagy a tudomására jutott. Az alperes – felperes által sérelmezett – magatartása megfelelt a felhívott jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak, így önmagában személyiségi jogsértést nem valósíthatott meg. A bíróság által pótolni kért szakvélemény nem az orvost megillető alanyi jog gyakorlása során tett jognyilatkozat, hanem a kezelőorvosnak a beteg egészségi állapota ismeretében kialakított szakmai álláspontját tartalmazó – a közigazgatási eljárásban bizonyítékként szolgáló – véleménye. A kezelőorvos által kialakított állásfoglalás ezen szakmai álláspontján alapul, mellyel szemben a jognyilatkozat pótlásának nincs lehetősége. Mellőzte a felperes által felajánlott valamennyi bizonyítást, mivel álláspontja szerint a perben felmerülő jogkérdés az ítélet tényállási részében megállapított tények alapján önmagában eldönthető volt. A jogalap hiányában a keresetet elutasította és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-ának (1) bekezdése és 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.09.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-ának (2) bekezdése és 5. §-ának (1) bekezdése alapján meghatározott perköltsége, valamint a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a meg nem fizetett illeték állam javára való megfizetésére.

[8] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezését, másodlagosan – a Pp. 369. §-ának (3) bekezdésében foglalt felülbírálati jogkörben – kérte az elsőfokú ítélet a keresetének megfelelő megváltoztatását.

[9] Előadta: az elsőfokú bíróság a felperes által indítványozott szakértő kirendelését jogszabálysértően mellőzte: a per tárgyát képező kérdések, különösen az oltások és az egészségkárosodások közötti lehetséges összefüggés, az oltások egészségügyi kockázatainak megítélése, a feltételezett mellékhatások fennállása orvosi szakkérdések, amelyek eldöntésére kizárólag szakértő jogosult. Érdemben az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kezelőorvosnak nincs kötelezettsége a szakvélemény kiadására. Az Eütv. 58. §-ának (3a) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a mentesítési kérelemhez a kezelőorvos által adott szakvéleményt kell csatolni. A bíróság értelmezése a jogszabály céljával ellentétes, mivel a szakvélemény kiadásának megtagadása a mentesítési eljárás

megindítását ellehetetleníti. Ez az álláspont a beteg jogainak tényleges gyakorlását kiüresíti. Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gyógyszer tv.) alapján az egészségügyi dolgozó köteles a tudomására jutott feltételezett mellékhatást jelenteni. A jogszabály nem követeli meg a mellékhatás bizonyítását. A felperes igazolta, hogy az alperes tudomást szerzett a feltételezett mellékhatásokról, azonban azokat a törvényi kötelezettsége ellenére nem jelentette az illetékes hatóság felé. Így értelmezhetetlen, és az ítéletből ok-okozati összefüggéseiben nem igazolt az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása, miszerint az alperes magatartása megfelelt a jogszabályi követelményeknek.

[10] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemben az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Az elsőfokú ítélet az álláspontja szerint mindenben megalapozott, az elsőfokú bíróság eljárási vagy anyagi jogi jogszabálysértést nem követett el. Felhívta: a kötelező védőoltás alóli mentesítési kérelem elbírálásához csatolandó, a kezelőorvos által adott szakvélemény nem jognyilatkozat, annak pótlása polgári perben nem kérhető.

[11] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt a következők szerint megalapozatlannak találta:

[12] A Pp. 370. §-ának (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Márpedig a fellebbezésben a felperes kizárólag azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság – a hatályon kívül helyezést megalapozóan – jogszabálysértően mellőzte a szakértő alkalmazását, valamint hogy – a megváltoztatást megalapozóan – tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kezelőorvosnak nincs kötelezettsége a szakvélemény kiadására, valamint az egészségügyi dolgozó köteles a tudomására jutott feltételezett mellékhatást jelenteni. Arra ugyanakkor helyesen hivatkozott a fellebbezési ellenkérelmében az alperes, hogy az egységes bírói értelmezés szerint az Eütv. 58. §-ának (3a) bekezdése szerinti szakvélemény nem az orvost megillető alanyi jog gyakorlása során tett jognyilatkozat, hanem a kezelőorvosnak a betege egészségi állapota ismeretében kialakított szakmai álláspontját tartalmazó – a közigazgatási eljárásban bizonyítékként szolgáló – véleménye, ezért a Ptk. 1:5. §-ának (2) bekezdése alapján a jognyilatkozat ítélettel való pótlásának a feltételei nem állnak fenn (ekként: Győri Ítéltábla Pf.I.20.067/2025/7., közzétéve: BDT2025. 4977). A fellebbezésében azonban a felperes ezt az álláspontot jogi érvekkel már nem támadta, nem jelölte meg azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbezését ebben a részben alapította, ezért ennek a helyességéről a másodfokú bíróságnak sem kellett állást foglalnia. Ugyancsak nem adott elő a fellebbezés indokot, nem hívott fel jogszabálysértést a személyiségi jogsértések megállapítására, a további jogsértéstől eltiltásra irányuló keresetek elutasításával kapcsolatban, így az ítéltábla ezeket a rendelkezéseket sem érintette.

[13] A felperes az ítélet hatályon kívül helyezése okaként hivatkozott az általa indítványozott bizonyítás mellőzésére. Az ítélet a Pp. 379. §-a és 380. §-a szerinti kötelező hatályon kívül helyezésére alapot adó okot az ítéltábla nem talált, ilyen hivatkozása a felperesnek sem volt. Az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-a alapozza meg, amely szerint annak akkor van helye, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. A szükségtelennek tartott bizonyítás mellőzése azonban nem eljárási szabálysértés. A Pp. 276. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett rendel el bizonyítást, a Pp. 276. §-ának (5) bekezdése értelmében pedig a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, ha az a

jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen., ezért az ítélet hatályon kívül helyezését nem alapozhatja meg. A perben az elsőfokú bíróság a felperes által kért bizonyítást azért mellőzte, mert azt a jogvita elbírálása körében szükségtelennek találta. A szükségtelennek tartott bizonyítás mellőzésével az elsőfokú bíróság nem sértette meg az eljárási szabályokat, hiszen ennek a megítélése a törvényes mérlegelési jogkörébe tartozott (ekként: Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.034/2022/5., közzétéve: BDT2023. 4671). Az anyagi jogi felülbírálat részeként az ítélet megváltoztatására irányuló, anyagi jogi jogszabálysértést megjelölő és ennek indokát adó fellebbezési kérelem alapján vizsgálhatja az ítéltábla az elsőfokú bíróság anyagi jogi álláspontjának helyességét, és ezzel összefüggésben a bizonyítás szükségessége körében elfoglalt álláspontját. A későbbiekben kifejtettek szerint azonban az anyagi jogi szabályokat nem sértette meg az elsőfokú bíróság, ezért nem volt helye a bizonyítás mellőzése felülbírálatának.

[14] Érdemben alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság jogsértően utasította el az alperest a mentesítéshez szükséges tartalmú szakvélemény kiadására irányuló keresetét. A keresetének jogalapjaként a Ptk 2:51. §-a (1) bekezdésének d) pontját határozta meg, amely a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankciója, és amely alapján akit személyiségi jogában megsértenek, követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását és a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától való megfosztását. A szankció alkalmazásának a feltétele tehát a személyiségi jog megsértése, azonban egyetértett az elsőfokú ítélet azon jogi álláspontjával az ítéltábla, hogy az alperes azzal, hogy nem adta ki a felperes törvényes képviselője részére a mentesítéshez szükséges, azaz a felperes által kért tartalmú szakvéleményt, a keresetben felhívott személyiségi jogokat nem sértette meg. A polgári jog a személyiséget olyan kiemelt védendő értéknek ismeri el, amely tiszteletben tartása mindenkinek a kötelezettsége. Abból indul ki, hogy minden természetes és jogi személy maga jogosult rendelkezni a fizikai, testi, lelki egységét jelentő személyiségéről, maga jelöli ki a beavatkozás határait. A személyiségvédelem azonban nem alkalmas más jogterületekhez kapcsolódó jogviták rendezésére, nem eredményezheti a polgári jogi szankciók megtöbbszöröződését. A személyiségi jogérvényesítés feltétele a személyiségi alanyi jogot sértő vagy veszélyeztető magatartás, amely a jogsértő és a sérelmet szenvedett fél között fennálló kapcsolatban polgári jogi, ezen belül személyiségi jogviszonyt keletkeztet (így: Kúria Pfv.21.186/2022/10.). Ennek hiányában azonban nem lehet eredményes az igényérvényesítés polgári bíróság előtt a fél személyiségi jogának megsértésére hivatkozással. Márpedig az alperes akkor, amikor nem a felperes által kért, a mentesítéshez szükséges szakvéleményt készített, nem a felperes személyiségi jogát érintő magatartást tanúsított, az állított mulasztás egy orvosszakmai tartalmú vélemény volt és nem a személyiség ellen irányult, azzal szemben a személyiségvédelem eszközei nem voltak igénybe vehetők. Az Eütv. 58. §-ának (3a) bekezdése szerint az illetékes egészségügyi államigazgatási szervnél a védőoltás alóli mentesítés iránti kérelemhez kell csatolni a mentesítés indokoltságát alátámasztó, a kezelőorvos által adott szakvéleményt. a kötelező védőoltás alóli végleges mentesítés iránti eljárás iránti kérelem kötelező tartalmi eleme a mentesítés indokoltságát alátámasztó, a kezelőorvos által adott szakvélemény, amely a mentesítés feltételeinek fennállását igazoló vagy cáfoló bizonyíték (ekként: Kúria Kfv.37.080/2016/9., Kfv.37.367/2019/10.). Az alperes a 2025. július 11. napján kelt, a felperesi képviselő felhívására adott válaszlevelében ezt a szakvéleményét nem vitatottan megadta, a felperes annak a tartalmával nem értett egyet. A felperes személyes egészségügyi állapotából adódó oltási vagy oltás-mellőzési kérdésben a kezelőorvos saját maga hozhatott döntést arról, hogy szakmai álláspontját miként alakítja ki, a felperes által kívánt tartalmú szakvélemény a személyiségvédelem eszközeivel nem kényszeríthető ki.

[15] Alaptalanul sérelmezte a felperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem kötelezte az alperest a népegészségügyi hatóság felé a feltételezett oltásmellékhatások jelentésére. Ezen keresetét is a Ptk 2:51. §-a (1) bekezdésének d) pontjára alapította, csak hogy ennek a magatartásnak sem volt személyiségi jogi tartalma. A Gyógyszer tv. 18. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az egészségügyi dolgozó köteles az általa észlelt vagy tudomására jutott feltételezett mellékhatást haladéktalanul a gyógyszerészeti államigazgatási szervnek jelenteni. Ez a jogszabályi kötelezettség nem a beteg (törvényes képviselője) és az orvos, hanem az orvos és a hatóság között keletkeztet jogviszonyt, ez alapján az előírás alapján a felperesnek jogviszony hiányában nincs legitimációja az alperessel szemben polgári jogi igényt érvényesíteni. Annak elbírálása, hogy a felperes igényérvényesítési jogosultsága, azaz keresetőségi joga az általa nevezett alperessel szemben fennáll-e, az ügy érdemére tartozó anyagi jogi kérdés (BH2021. 388), keresetőségi jog hiányában az ilyen tartalmú kérelmek nem teljesíthetők. A hatósági eljárásban az alperest terhelő kötelezettség hivatkozott elmulasztása ugyancsak nem értékelhető a felperes személyiségét érintő magatartásnak, annak személyiségi jogi tartalmat tulajdonítani nem lehet; a hatóság felé teljesítendő kötelezettség a személyiségvédelem eszközeivel ugyancsak nem kikényszeríthető.

[16] Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[17] A felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért kötelezte az ítéltábla a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes a másodfokú eljárásban felszámított, az Ükr. 3. §-ának (2) bekezdése szerint meghatározott összegű másodfokú perköltsége, valamint az állam javára az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési illeték megfizetésére a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint.

Debrecen, 2026. június 16.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró